

[Hans Schmidt.]

krævedes tilbagebetalt, og som er sikret ved hypotek. I min henvendelse fremfører jeg følgende:

For år tilbage er disse sager ordnet på den måde, at kravene er indført rente- og afdragsfrie i de pågældende skyld- og panteprotokoller for ejendommen, dog således at de er forfaldne til betaling ved død eller ejerskifte. Jeg erkender gerne, at den i brevet af 6. maj af ministeriet foreslåede ordning ud fra ministeriets stilling og synspunkt er imødekommende, og at denne for NN, henholdsvis dennes søn, ville betyde en vis lettelse i øjeblikket, hvor ejendommen påtænkes overdraget sønnen, som nu er nået op i 38 års alderen. Lettelsen består deri:

a) at hypoteket ikke kræves indlöst fuldt ud; der kræves kun et afdrag på 1 000 kr. straks og resten i løbet af 10 år,

b) at ministeriet med forbehold erklærer sig villigt til at tage under overvejelse at lade statskassen rykke tilbage til fordel for et lån til sanering og nødvendig udvidelse af ejendommens bygninger.

Til punkt a) vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger, idet jeg beder om, at man har for øje, at det ikke drejer sig om salg i den frie handel, men om et generationsskifte på ejendommen. Den omstændighed, at sønnen skal forrente beløbet med 5 pct., vil betyde, at han skal udrede ca. 1 270 kr. mere i den forestående 10-årige periode, end tilfældet ville være, hvis faderen beholdt ejendommen; og forudsat at faderen lever de 10 år endnu, sparer han dem ved ikke at blive ejer af den. Men overtagelsen trækkes yderligere ud — han er allerede 38 år — og ved faderens død vil det, som faderen ikke har kunnet indløse, læsses over på sønnen. Denne vil år for år blive tappet for 500 kr., som han efter alle solemærker at dømme vil få svært ved at udrede, og det vil virke som en mindelse om, hvorvidt kravet i det hele taget har været betimeligt.

I tilslutning til dette sidste vil jeg gerne endnu føje, at også den omstændighed, at sønnen ved optagelse af nye og påkrævede lån som omtalt under punkt b) skal henvende sig til ministeriet for at få sine anliggender vurderet og bedømt, ikke er heldig. Det er ikke godt for sønnen selv, men

det er heller ikke heldigt ud fra et politisk synspunkt, når henses til de mål, jeg har sat mig, et positivt forhold til den danske stat, og som jeg går ud fra er ministeriet bekendt.

Sådanne forhold — og her tager jeg sagen X, som ligger på samme linje, og hvor den eneste forskel er, at den pågældende og sønnen er små stræbsomme håndværkere, med ind i billedet — sådanne forhold vil holde liv i dette kapitel af efterkrigshistorien endnu i hele 10 år, et kapitel, som jeg nu i flere år har arbejdet på at få afviklet ved at tage hensyn til begge parter, idet jeg efterhånden nok har kunnet se, at det ikke for staten har været så ligetil at slå en streg over det hele.

Min henvendelse og mit forslag, som jeg beder ministeriet tage under overvejelse, går derfor ud på ved et i det enkelte tilfælde efter forholdene afstemt beløb at meddele saldokvittering, så disse sager kommer ud af verden. Jeg ser godt, at der efter de af ministeriet anlagte synspunkter er dækning for hele beløbet ved eventuelt salg til tredjemand, men efter det synspunkt, som jeg mener måtte være gældende ved overgang fra fader til søn, er der ikke dækning, når sønnen skal have en chance for at klare sig fremover eller have mulighed for at overtage faderens bedrift. Jeg håber på forståelse for dette mit syn på disse forhold og beder om velvillig overvejelse.

Så vidt min henvendelse af 21. maj 1958, som altså var grundlag for den pågældende del af min tale her i tinget den 3. juni, hvorefter den højtærede statsminister tilføjede en velvillig behandling af disse sager.

Med datering den 10. juni modtog jeg imidlertid en skrivelse fra ministeriet, hvori det hedder i henhold til min henvendelse af 21. maj:

„De har herved henstillet, at der i dette og andre lignende tilfælde — hvoraf De nævner smedemester Xs sag — hvor det drejer sig om generationsskifte ved en ejendoms overgang fra fader til søn, må blive truffet en saldoordning, hvorved pantebrevet, uanset det erkendes, at der vil være fuld dækning for pantebrevet ved salg af ejendommen til tredjemand, kvitteres mod betaling af et efter forholdene i hvert enkelt tilfælde fastsat mindre beløb.